

SOU 2021:23 Stärkt planering för en hållbar utveckling - Samordning för bostadsbyggande – yttrande till Finansdepartementet

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas i enlighet med samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Ärende

Regeringen har bjudit in Linköpings kommun att lämna yttrande gällande betänkandet "Stärkt planering för en hållbar utveckling" (SOU 2021:23). Utredarens uppdrag har varit att se över delar av plan- och bygglagen (2010:900), PBL, för att genom ändringar i regelverket stärka förutsättningarna för transporteffektivitet och tillgänglighet genom hållbara transporter samt utveckla möjligheterna att främja långsiktigt hållbara stadsmiljöer. Uppdragets syfte har varit att skapa förutsättningar för en samhällsplanering som främjar hållbara livsmiljöer med minskad miljö- och klimatpåverkan.

Utredningen har lagt fram förslag på ändringar av PBL samt förslag på en ny lag med tillhörande förordning om mobilitetskartläggning. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

De konkreta förslag som kommunen har att yttra sig över är ändringar i PBL. Synpunkter önskas inte gällande förslag om lag om mobilitetskartläggning, förslag om ändring av detaljplanekravet (avsnitt 8.4.1) eller förslag om ändring gällande redogörelse i planbeskrivning (avsnitt 8.4.5).

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen välkomnar de förslag som ges i utredningen men ser samtidigt att förslagen inte löser problematiken kopplat till kommunens möjligheter att kräva långsiktiga och flexibla lösningar för mobilitetstjänster.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Remiss för yttrande: SOU 2021:23 Stärkt planering för en hållbar utveckling
– Samordning för bostadsbyggande, 2021-06-01

Bakgrund

Regeringen har bjudit in Linköpings kommun att lämna yttrande gällande betänkandet "Stärkt planering för en hållbar utveckling" (SOU 2021:23).

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen driver för närvarande arbete med att ta fram en ny riktlinje och norm för parkering och delade mobilitetstjänster. Ett syfte med projektet är att ta fram en norm som är flexibel och projektanpassad. PBL ger inte kommunen ett tydligt mandat att ställa krav på annat än traditionell parkering och tar inte hänsyn till den komplexitet som råder idag kopplat till mobilitet. De flesta andra stora eller mellanstora kommuner har idag normer vars upplägg i vissa delar inte är förenligt med PBL. Det samma gäller Linköpings gällande parkeringsnorm, även om vi inte går lika långt från PBL som en del andra kommuner. I möten med andra kommuner i olika sammanhang är bilden att gensvaret på betänkandet överlag är positivt och att ändringar av PBL i detta avseende är efterfrågat.

De konkreta förslag som kommunen har att yttra sig över är ändringar i PBL. Ändringarna gäller i huvudsak två områden, ökad transporteffektivitet samt mobilitetstjänster och mobilitetsåtgärder.

Transporteffektivitet beskrivs som mindre behov av transporter, effektivare användning av infrastruktur, likvärdig tillgänglighet till olika trafikslag, samt energieffektivare och miljövänligare fordonstrafik. Förslaget innehåller flera ändringar eller tillägg i PBL som ställer krav på detaljplanen att göra avvägningar som främjar transporteffektivitet vilket Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tycker vore bra.

Utredningen föreslår definitioner av begreppen mobilitetstjänst och mobilitetsåtgärd. Mobilitetstjänst är en tjänst för persontransporter, leveranser eller tillfällig förvaring av varor. I begreppet mobilitetstjänst ingår alltså t ex bil- och cykelpoolstjänster. Mobilitetsåtgärd är den fysiska platsen för mobilitet, t ex parkering eller plats för angöring. Där ingår parkering för privatägda fordon men också parkering för poolfordon. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen tycker det är bra med definierade begrepp för mobilitet då det idag används olika begrepp utan definierad innebörd.

Förslagen som ges i betänkandet innebär sammanfattat att kommunen får tydligare stöd att i detaljplan ange lokalisering för och utformning av andra mobilitetsåtgärder än parkering för privatägda bilar och cyklar, och att säkerställande av mobilitetsåtgärder får utgöra ett villkor för bygglov eller startbesked. Det blir också tydligt att kommunen kan ålägga exploitören att ordna åtgärderna. Dessa förslag är positiva för kommunen och ligger i linje med den praxis som råder för moderna parkeringsnormer i Sverige.

Utredningen har kommit fram till att PBL endast bör ställa krav på fysiska åtgärder i detaljplan och bygglov då det är en lag om fysisk utformning och markanvändning. För att svara på kommunernas behov av att kunna säkerställa mobilitetstjänster har betänkandet föreslagit att krav på mobilitetstjänster ska kunna ställas i exploateringsavtal. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer inte att den typen av avtal kan användas för att tvinga fram långsiktiga åtaganden och anser också att det saknas avtalsmässiga verktyg för att följa upp det som avtalas. Det finns en uppenbar risk att kommunerna tvingar fram ytor för t ex bilpool men att ingen bilpoolstjänst knyts till platsen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens utvecklade resonemang återges i bilagt förslag till yttrande.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen anger att ändringarna skärper kraven på omställning och kan därför utgöra ett visst merarbete för kommunerna. Linköpings kommun arbetar redan aktivt med de frågor som utredningen omfattar och förvaltningen ser inte att förslagen skulle leda till några avgörande ekonomiska konsekvenser jämfört med dagens förutsättningar.

Kommunala mål

Förslaget bidrar till målområdet ”Samhälle” och i synnerhet delområdet ”ett klimatsmart Linköping” genom att lägga större fokus på hållbar mobilitet och transporteffektivitet i PBL.

Förslaget bidrar också till delområdet ”ett attraktivt och tryggt Linköping” genom möjlighet för kommunen att ställa lägre krav på bilparkering och därigenom underlätta en hög och jämn byggtakt där brist på ytor eller höga anläggningskostnader för bilparkering inte riskerar att hindra exploatering.

Förslaget bidrar även till delområdet ”ett företagsamt Linköping” genom att marknaden för mobilitetstjänster och mobilitetsåtgärder stimuleras. Det ger möjlighet för fler att våga starta eller kunna utveckla företag med tjänster kopplat till mobilitet.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Utredningen hänvisar till studier som anger att kvinnor och utrikesfödda är överrepresenterade bland de personer som inte har råd att äga bil. Förslaget ger kommunen större möjlighet att ställa krav på andra mobilitetsåtgärder än parkering för privata bilar samt mobilitetstjänster som alternativ till privatägd bil vilket kan gynna kvinnor mer än män. Samtidigt framgår det av utredningen att män är mer benägna att använda sig av nya mobilitetstjänster. Sammantaget bedöms förslagen i utredningen bidra till en mer jämställd mobilitet.

Samråd

Samråd har skett med Sankt Kors/Dukaten samt med kommunens hållbarhetsenhet. De berörda har inte haft några synpunkter som avviker från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens synpunkter.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

[Klicka och skriv]

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Sankt Kors
Kommunens hållbarhetsenhet